

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatalt:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és hervát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 20—

Fél évre . . . . . 10—

Negyed évre . . . . . 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlár ora I K

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Szövetségünk megerősítése.

Gond és szükség közepette vigaszunk, segíteggünk, komor háborus idők szenvedései alatt biztató reményünk volt a németekkel való szövetség. Mig körülöttünk az egész világ összeroskad, szerződés, ígéret, barátságnyilvánítások értékeltelenekké, árulásokká és hadüzenetekké váltak és történelem, kultúra, diplomáciai művészet és népjog gyengének bizonyultak arra, hogy az emberiséget a romboló orkántól megmentsék — Németországgal való szövetségünk sziklaszárdán megállta helyét. Megingathatatlanul tartotta magát, nem úgy, mint a háború folyamán sietve, lazán összetakolt albarátságok, hanem mint a hűség bevehetetlen bástyája.

A két birodalom szövetségének most egy új Európa születésére kell az előkészületeket megtennie. Abból a világból, amelyről Bismarck 1885. január 10-iki beszédében azt állította, hogy barátoktól vagyunk körülvéve egész Európában, kevés maradt meg. Könnyebben lehet megszámolni a földkerekség amaz államait, melyek Németországgal nem állanak hadilábon, mint a többiek. Olaszország, szövetsége dacára, átpártolt az ellenséghez és a pillér, melyre Bismarck az egyensúlypolitikát Angliával szemben felépíteni akarta — Oroszország — összeroppan. Egyáltalán megváltoztak Európa, sőt az egész világ alkotó elemei.

Nincs ma már Európában egyetlen pártatlan állam. Egyik erre, a másik amarra húzódik. A táborok élesen el vannak különítve és háboru után még sokáig el lesznek különítve. Az európai érdekelletéket nem

ellensúlyozzák többé a gyarmatpolitikája és a világhatalom érdekűségei. Perzsiában, India határain és Kelet-Ázsiában nem ütközik Anglia a hatalmas orosz versenyfársba. Nem létezik már Fasoda Francisország számára és kanadai kérdés az Egyesült Államok és Anglia között. A brit világbirodalom szorosabban magához fűzte gyarmatait, mint valaha — emberi áttekintés szerint beláthatatlan időkre.

De azért az antántnak mégsem sikerült a központi hatalmakat teljesen elszigetelni. A háború romjaiból új képződmények, új államok, új eszméirányok kelnek életre.

Románia — elhagyva a harcot — szoros kapcsolatba lép a központi államokkal. Finnországtól egészen a Krimig tekintélyes államok létesülnek, amelyek a központi hatalmak barátságát keresik. Az új Nagy Bulgária gazdagon pótolja az elvesztett, elárult olasz szövetséget és az a hid, melyet magyar-osztrák és német építészek Galátától a Bosporuson át építeni szándékoznak, szimbóluma a közel Kelet összeforradásának Közép-Európáé.

Ez új élet kezdete, a gazdaságpolitikai és állami együttműködés áldásosságába méltán vehető szép reményekkel.

Ha nem engedjük elenyedni a szövetségünkben rejlő óriási erőt, nincs mit tartani a jövőtől. Bármily kemény is lesz munkánk a békeidőben, mégis boldogulhatunk, szövetségünk tisztán tartjuk minden kicsinyes akadékoskodástól és minden munkabírásunkat a közös cél elérésének szenteljük.

Örömmel fogadhatjuk tehát a hirt a németekkel való szövetségünk mélyítéséről

és remélhetjük, hogy ezen a szilárd alapon tovább építve, dacolhatunk minden ellenség áramlat ellen.

A főispán Muraközben.

Bosnyák Géza, a vármegye népszerű főispánja, aki muraközi látogatásait áprilisban kezdte meg Csáktornyan, csakhamar folytatta hivatalos körútját Muraköz alsó részében. A beérkezett tudósítások szerint ugyanis május 26-án a délutáni vonattal Brand Sándor dr. tb. másodfőjegyző és Terbócz Imre főispáni titkár kíséretében a katori állomásra s onnan kocsin Alsódomboruba érkezett, ahol az ujlaki Hirschler-család vendégszeretettel élvezte.

Főispán úr Alsódomboruból következő nap délelőtt Perakra hajtatott, ahol ünnepeles fogadtatásban részesült. A fogadtatás ugyszólván egész Perlak jelentésében történt, amikor a járási intelligencia és a jegyzői kar élén Gájassy járási főszolgabíró üdvözölte a főispánt.

A főispán, hivatalviségát után, délben a Társaskör nagytermében tisztelgéseket fogadott. Tisztelegtek nála az alsómuraközi papság, a községi előjáróság, a kir. járásbíró és ügyvédi kar, az állami tisztviselők és tanítók, végül a különféle egyesületek.

A tisztelgések után a nagyvendéglőben társasébed volt, amelyen Ehrenreich Nándor katori plebánus hazafias szavak kíséretében emelt poharat a főispánra s Muraköz helyzetét ecsetelvé, a főispán támogatását kérte, hogy Muraköz magyarérelmű lakossága a Drávántulról érvényesülő nagyhorvát agtácciókkal szemben sikeresen védekezhessék.

Egy ifju hős emlékére.

Irta: Fried Erzsike.

Csákoja mellé a virágom tűzte
Ugy ment a többivel a harcba, tűzbe

I.

Az iskola kis harangja vigan csilingel, vége az órának. Az első osztály csöpp kis tanulói boldog kacagással ültözödnének. Fiúk és lányok együtt járnak. Nehány udvarias gavallér segít társnőjének kabátját felvenni. Azután párban indulnak. Aki egy irányban laknak, az utcán kéz a kézben mennek. Többnyire hangosak, csináltak apró emberkék. Egy pár kitudik a többi közül. Ezek csendesen, arcukon komolysággal haladnak. A fücska félre vigyáz kis pajtására, nehogy elcsusszon a sikos uton. És a kis leány bátran lépked. Hogyne, hiszen oly biztos kezek vezetik!

Lilike szólni akar, de a fiú leint, nem enged beszélni, mert Anyúka megtiltotta ily csúnya hideg időben, nehogy meghűtsék a torkukat. És Miklós nagyon szófogadó!

Hazaérnek. Lilikét Miklós bekiséri, hogy újra gondos kezekben lássa és a kedves hű kis barát nyugodtan megy tovább, őt már váró szülei karjai közé.

A délutánt újabb együtt töltik, együtt tanulják apró leckéiket, utána eljátszanak napestig. És így megy napokon, heteken és hónapokon át.

Ha jó a tavasz, a nap édes meleg sugara kicsalja őket a szabadba, szobajátékaikat felcserélik a homokkal és ebből többnyire »várakat« építenek, hozzá bohó hiú ábrándokat szönek. Ők még hisznek bennük, ők még nem tudják, hogy... »ábrándozás az Élet megrontója...«

Nem tudják, de ne is tudják még soká!

És megszólal a fiú:

— Látod Lilike, ha megnöttem, lesz sok pénzem és akkor csináltatok egy igazi várat, sok szobával, szép kerttel; lesz nagy kocsim, nagy lovam és eljövök érte, elveszlek-feleségül és tudod Lilike nekem adom a váramat. Ha jó lesz el szeretni fogsz, még a kocsit is a lovakkal.

Lilike örül, kacagva igéri, hogy jó lesz el szeretni fogja, mert ő kocsikázni nagyon szeret.

— Hogy fogsz szeretni? — kérdi a fiú.

A kisleány odamegy, átöleli Miklóst — és egy hat éves gyermek bájos ártatlanságával megcsókolja az arcát.

Az idő kereke szünet nélkül forog tovább...

II.

Egy reggel Miklós hiába jön Lilieért; ő nem mehet iskolába, szegényke beteg. Lázas. És a szomorú ősz reggelben Miklósnak egyedül kell az iskolába mennie.

Oly szokatlan bús így, oly hosszú az út!

A második osztály tanulóinak, sőt még a tanítónak is rögtön feltűnik, hogy Lilike helye üres, eddig még soh'sem hiányzott a kis leány.

Miklós illedelmesen feláll és suttogó hangon mondja be, hogy Lilikének láza van és nem jöhet iskolába. És a kicsi diáknak könnyes a szeme!...

Ma nem figyel a mások oly figyelmes tanuló. Ma szórakozott és nem hallja a magyarázatot. A 10 órai sem izlik, oda is adja, kinek nem jutott.

A rendes megszokott uton, fejét lehajtva, bánatosan halad...

Pár napig nem láthatja Lilie, nem engedik hozzá, míg állapota nem javul. Otthon nincs nyugalma, szinte ő is beteg...

Végre bejut a kedves kis beteghez. Megható a találkozások. Nekik ez a pár nap egy örökkévalóságnak tetszik és most oly boldogok, hogy egymást újra láthatják. Miklós minden idejét itt tölti, hangosan olvasva tanul, játékaikat is mind elhozza...

Meggyógyult a kis beteg, újra ketten mennek iskolába.

Őt már tudják jöttét s kis pajtásai örömmel fogadják, szinte ünnepelek kedvencek felgyógyulását. Ő pedig zavarában Miklóshoz simul. Az ő közlésétől bátorságot nyerve közöni megfiyelmeztet.

Miklós boldog s megszilárdul benne a terv, hogy Lilie az ő felesége lesz.

III.

Nyár van. Lilie és Miklós az utolsó szünetet élvezik együtt. Elvégezték a négy elemi és Miklós

Bosnyák Géza főispán lelkes szavakban válaszolt és biztosította a perlakiakat, hogy Muraköz mindenirányú érdekeit mindenkor melegen szívén hordozza s éber figyelemmel fogja kísélni úgy a külső, mint az esetleges belső agitációkat s mindent meg fog tenni, hogy azok megakadályozásával és megtorlásával a magyarság ügyét Muraközben diadalra juttassa.

A főispán hazafias kijelentései megnyugtatóra szolgáltak Perlak város társadalmára, mely azokat riadó élénzséssel fogadta.

Pohárköszöntőt mondott még dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd, pártfogásába ajánlva a főispánnak a közművelődési egyesületet, mely a magyarság szolgálatában a perlaki járásban alakulóban van. A községi előjáróság nevében Perics Flórián közs. pénztáros ürtett poharat a főispánra.

Bosnyák Géza főispán a délután folyamán Letenyére folytatta hivatalos körútját. A perlakiak egész a Mura hidjáig kísérték a közszerelethez álló főispánt, ahol tőle szívélyesen elbucsuztak.

Főispán úr 28-án a délutáni vonattal Letenye felől Csáktornyára érkezett, ahol az estét privát társaságban töltvén, 29-én a reggeli vonattal Alsólendván át székhelyére utazott vissza.

Felhívás a „Muraközi Tanítóké” tagjaihoz.

Kedves Kartársak!

Közel 40 ezer egyén foglalkozik Magyarországon az elemi népiskolákban tanítói munkával. Ennek a 40 ezer apostolnak, az abc mesterének, munkájától függ a 20 milliós magyar nemzel tanultságának kérdése s következve: a magyar kultúra ügye. A legnehezebb feladat jut nekünk, a magyar nép tanítóinak. Nemcsak tudást, ismeretet kell adnunk a jövő nemzedéknek, hanem, mert a szülői ház nevelői szerepét is magunkra kell vennünk, nevelő munkát is kell végeznünk. Azt az erkölcsi alapot is nekünk, tanítóknak kell megalkotnunk, melyen egy egész nemzet becsülete, etikája: a nemzeti becsület épül. Minden nemzeti életnek a becsület alapján kell megszerveznie, s mi, Magyarország szerény tanítói, vagyunk egyedül hivatottak arra, hogy egy olyan nemzedéket neveljünk s a nemzedékek

hosszú sorozatát adjuk ennek a Hazának, akik lettekre váltják mindazt a tervet, amiről most csak szövegetolni tudnak a parlamentben.

A tanító a legnagyobb feladatokra vállalkozik tehát s a szülő s a nagy társadalom is a legnagyobb feladatok megvalósítását várja tőle!

Ha a magyar tanítók ilyen nagy feladatokra hivatottak és tőlük ilyen értékű munka megoldását várják: minden józan gondolkodású ember előtt nagyon is természetes, hogy Magyarországon a magyar néptanítókat az eddigiektől sokkal jobb ellátással kell biztosítani, hiszen az ő munkájukból, vetésükből egyedül a nemzetnek, az emberiségnek lesz a legnagyobb aratása...

A magyar nemzetnek mostani gigászi küzdelme alatt többször szó esett a népnevelés átvezetéséről, új feladatairól stb. stb., de a tanítósg megélhetésének biztosításáról még mindig semmit sem hallunk. Pedig ennek a nemzeti hadseregnek is elegendő muníció és — élelmezés kell, hogy vele a nemzet a jövő háborúját megvívhasssa.

Itt az idő kedves Kartársak, hogy szót emeljünk, panaszainkat, sérelmeinket, jogos és igazságos kérelmeinket és kívánságainkat az ország színe előtt elmondjuk, nehogy róluuk — nélkülünk határozzanak.

Anyagi helyzetünk, mint ismeretes előtekek, tarthatatlan; azt a nyomort, melyben már oly régóta szynlünk s melyben a mostani világgés alatt megsokszorozott mértékben volt és van osztályrésznünk: tovább szólanul tűrni nem vagyunk képesek.

Nem bírhatjuk már tovább feljajdulás nélkül azt a sok mellőzést, mely minden más tisztviselővel szemben sújt, nyugdíjügyünknel pedig a legutolsó állami szolgánál is hátrább helyez bennünket.

A tanítósg jobbjai éber szemmel figyelik és kísérik a nemzet napszámosságainak, a nép nevelőinek ama sérelmeit, melyet kedves Kartársaim egyformán tudnak, ismernek. Ez a nyomor, mellőzés indította a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségét arra, hogy tarthatatlan anyagi helyzetük gyors és gyökeres megjavítása érdekében folyó évi június hó 8-án délelőt 10 órára, a budapesti Régi Országházba (VIII, Főherceg

Sándor-útcá 8. szám) országos tanítói nagygyűlést hívjon össze.

Tömöröljünk kedves Kartársak! Kell, hogy mindnyájan ott legyünk e nagygyűlésen! Csakunkat tömörülés nélkül el nem érhetjük. Szavunknak súlyt csak az egyöntetű, döntő erejű fellépés ad, mely fellépés nem akar többé sem halogatásról, sem kegyelem — morzákról tudni. Szívesen dolgozunk mindnyájan, de koplaloi tovább hajlandók nem vagyunk!

Fel tehát mindnyájan Budapestre, az országos tanítói nagygyűlésre!

Amikor körelnöki tiszttségemből kifolyólag e fehérvásra kedves Kartársaim nagybecsűl figyelmét felhívom, egyuttal becses tudomásukra hozom azt is, hogy az utazás, tekintettel a fővárosi elszállásolás mostani óriási nehézségére s a mai drágaságra, akként történjék, hogy lehetőleg a nagygyűlés napjának reggelére (június 8-ra) érkezzenek Budapestre, s az esti vonattal pedig vissza utazhassanak; továbbá, hogy élelmezést is vigyenek magukkal!

Erős a hitem és reményem, hogy Muraköz tanítósga, mely szíve vérvével nevelte és neveli itt, a Zrinyiek földjén, a magyar Gémuskt. nagy számban lesz képviselve az országos tanítói nagygyűlésen.

Fel tehát mindnyájan Budapestre! Csakunkat!!! Legyen az a nap, június 8-ka, jövődó jobb sorsunk alapvető dátuma!

Csáktornya, 1918. május hó 30-án.

Kartársi üdvözléssel:

Brauner Lajos.

A „Muraközi Tanítóké” elnöke.

Gyűjtés

a hadirokkantak stb. s a hadiemlék javára.

Molnár Dezső honvéd altábornagy úr érdeklődése a csáktornyai hadirokkantak s a hősöknek felállítandó hadiemlék iránt mind nagyobb fokban mutatkozik. Oly méreteket ölt önagyméltósága gyűjtése, mely kell hogy hatással legyen a polgári társadalomra is. A társadalom támogatása is tiszteletéreméltó módon jutott ugyan eddig kifejezésre, de félt, hogy a viléz honvédség részéről történő nagyarányú adakozások nemsokára háttérbe fogják szorítani a helybeli polgári tényezőket, akik pedig elsősorban kell, hogy szívőkön

szüleivel más, nagyobb városba megy iskoláit folytatni. Mindketten érzik, hogy most valami megváltozik. Előre szenvednek az ószi válás miatt. Boldog kicsi gormekkoruk — mely a folytonos együttlélet által oly gyorsan tovaszállt — örökre bezáródik! Egy új, tán szebb kor reményében bucsuznak...

IV.

Öt esztendő, öt hosszú év mulott el azóta. Kitért a háború. Lili papája is bevonult. Így ők is odakerülnek, ahol Miklós végi tanulmányait. Újra találkoznak. Most látják csak, mennyi ideig voltak távol egymástól. Miklós örül, hogy akiért tanult, igyekezett, a körébe került s még több kedvvel lát munkához. Újra gyakran vannak együtt, újból kezdődik a régi meleg barátság. Miklós hű kisérője Lilinek új otthonában.

Lili nagyon csinos, fess kis leány és Miklós barátai közül többeknek tetszik. Miklós féltékeny, mert észreveszi, hogy Lili őt már úja és szívesebb, barátságosabb másokhoz, különösen Kardos Jenőhöz, aki neki is tetszik. Afféle csacska diákzserolem fejjűdik kettejük között. Miklós fájó szívet, elkésereedett látja ezt s mikor Jenő — ki nem tud barátja érzelméről — vele küld, Lili régi pajtásával egy levelet, melyben hívja Lilit kocsolyáznia, így érve s vállalva a tanfást — bár nem úgy volt szánva — ő mégis Lili mamája előtt adja át a

levelet! A kis leány, mivel nem ismeri a levél ártatlan tartalmát, elsápad és félig dühös, félig szánakozó pillantást vet Miklóra. Lili édesanyja felolvassa a levelet. Nevet rajta s visszaküldi Jenőnek.

A jőbarátok közt gyűlöletes harag támad, Lili is Jenőt választja. Miklós nem meg többé Liliékhez, igyekszik felejteni őt. Az ő ártatlan gyermeklelkének nem tetszik Lili viselkedése. Magában sokat szenved, amiért Lilinek jobban tetszik mások többek hódolata: hogy róla teljesen megfélekedzik apró flörtölései miatt.

S a mások oly figyelmes diák, most nem hallja tanára magyarázatát...

V.

Már három éve dül Európa felett a vészes vihar. A 18 évesekre került a sor. És Miklós 18 éves! Mikor Lilinek valaki elmondja, hogy Miklóst besorozták, gnyosan elmosolyodik, vállát vonja s már el is felejté. Neki most más, fontosabb gondja van: ő most az egymást követő táncestélyekre gondol. A három év alatt pihent multságok feltartóztat halatlandú törnek elő, az akkori és az ezidő alatt felöltött ifjúság teljesen a mulatozásnak, a léha könnyelmű életnek és táncnak adja át magát. Lili velük tart. Csak a táncnak éli!

Miklóst ezalatt kiképezik. S mert nem tudja tovább szenvedni Lili kacagó mulatozását, önként

jelentkezik a frontra. Magában küzdök, elmenjen-e Liliékhez bucsuzni, vagy sem? Aztán éri, hogy enélkül nem tudna távozni. Elmegy, hogy egy szál virágot és egy szallagot kérjen az ő nevével.

... Csakója mellé a virágját tűzte. úgy ment a többivel a harcba tübbe...

VI.

Alig ér a harctérre, győtrő vgyak kinezár. Látja képzeletében Lilit egyik táncosától a másik karjaiba reptüni és a csacska, bohó kis katonának nem jut észébe, hogy ennek így kell lenni s hogy közte és Lili közt másról, mint barátságáról, szó sem lehet többé. Elfelejté, hogy Lili már nagy leány, aki nem várhatja meg őt.

A szenvedés és vágy beteggé teszik. Szabad-ságot kér és haza indúl.

Othon Lili még mindig mulat, ő pedig a sok nélkülözés, testi és lelki szenvedések miatt súlyosan megbetegszik. Alig ismerik meg. Kórházba kerül. Csak Lilit akarja látni.

Lili vonakodik, nem szívesen megy, bosszantja, zavarják multságait.

A kórházbizsoba ajtajában megdöbbenve áll meg. Ebben a pillanatban újra a régi. Szeretettel közelkedik pajtásához s megelvenedik előtte egy kedves emlék, amikor ő volt beteg s a kis Miklós

hordják a csáktornyai ügyet, mely fontosságánál fogva messze a város határán túl is oly előkelő megértésre talált!

A befolyt adományok a következők:
M. kir. 23. honv. gy-ezr. 250 K 50 f
M. kir. 38. rohamzászlóalj 808 » 20 »
Hágilis százados, 138. tüzérezr. 10 » — »
Dániel Elemér, 138. tüzérezr. 1. üteg 10 » — »

Összesen 1078 K 70
Múlt heti kimutatás 30723 K 11 f
Főösszeg 31801 K 81 f

Hirdetmény.

Az esküdtzéki szolgálatra képeeltetett férfiak alapajstroma Csáktornyát illetőleg elkészült és a város házában f. é. június hó 1-től bezárólag 15-ig közszemlére kitétetett. A kitétt lajstromot bárki megtekintheti és akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt bárki felszólalhat. A felszólalások június 16-tól 24-ig lesznek közszemlére kitéve, mely idő alatt a beadott felszólalásokra bárki észrevételeket tehet.

Az összeíró bizottság.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Az alispán Csáktornyán.** Kolbenschlag Béla vármegyei alispán május 30-án Csáktornyán tartózkodott. A látogatás összefüggésben van a kiállításal, melyet a tud. Akadémia Zrinyi Miklós gróf, a költő, születésének 300 éves évfordulója alkalmából Budapesten ez év november havában rendez. Alispán úr Zrinyi-vonatkozású m emlékek után kutató Csáktornyán, melyek a kiállításon kiállítani fognak.

— **Szilágyi Dezső főszoigabíró szabad ságán.** Szilágyi Dezső, a csáktornyai járás főszoigabírja ötheti szabadságát május hó 28-án kezdte meg. Szabadságideje alatt a nyaraló főszoigabíró helyettesítésével Botka Andor tb. főszoigabíró bizott meg.

— **Kirendelés.** Bosnyák Zoltán vármegyei főispán a csáktornyai járás főszoigabírja mellé Botka Andor tb. főszoigabírót osztotta be szolgálatáértelre szolgabírói minőségben.

— **Kinevezés.** Bosnyák Géza vármegyei főispán dr. Vízkelety Árpád alsólendvai szolgabírót tiszteletbeli főszoigabíróvá nevezte ki.

minden idejét ágya mellett, öt szórakoztatva tölté. Miklós feléled, boldog s újra hisz, újra remél. Lázában a jövőről álmodozik s szó szép álmokat.

Lili kitarlóan ápolja, hagyja remélni, nincs szíve a beteget felbreszteni hiú ábrándjaiból. Miklós hol jobban hol rosszabbul van.

Egyszerre azonban vége mindennek. Lilit egy bálra hívják, a táncolt kéri s ő rögtön visszaváltozik a könnyelmű, kacagó Lilivé. Elhanyagolja Miklóst, az új ruháját próbálja szüntelen. Pedig Miklóson már nem segíthet az orvosi tudomány. Édesanyja kéri Lilit legyen fő főházhoz és töltsön több időt mellette. Lili hallgat is az eső szóra. de csak kedvetlenül tesz a szent kérésnek eleget.

Miklósnak már csak órákat jősol az orvos. Már nem ismer meg mást, csak Lilit. Egyszerre, halk suttogó hangon megszólal:

— Neked adom a várat... és ha... nagyon fogsz... szeretni... a kocsit is... a lovakkal...

Lili a körülötte állók kérésére egy hazug, de lágy meleg csókra nyújtja ajkát a fiúnak...

Ő pedig boldog mosollyal, örökre elszenderül...

Lili kegyetlen, gonosz szívevel arra gondol, hogy a jövő heti bálon Sándor Marcival táncolja a másik négyest.

Kár volt meghalnod drága Ifju hős!

— **Másodfőjegyző.** Bosnyák Zoltán vármegyei főispán dr. Brand Sándor vm. aljegyzőt, főispáni titkárt, tb. másodfőjegyzővé nevezte ki. Ezzel dr. Brand Sándornak másodfőjegyzővé való megválasztása is körülbelül biztosítva van, melyre eddig Brand Sándor dr. az egyedüli jelölt, miután a többi jelölt pályázati kérvényét visszavonta.

— **Eljegyzés.** Böhm Imre és Grünfeld Hermin a Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. csáktornyai kirendeltségének hivatalnokai jegyet váltottak május hó 26-án Csáktornyán.

— **Kitüntetés.** Steinitz Márton bányavári illetőségű 20. honvéd gyalogezredbeli őrvezetőnek vítérsége elismerésül a német császár a második osztályú esüst érdemejelt adományozta. Steinitz őrvezetőnek a Károlykeresztlen kívül ez a negyedik kitüntetése, mert eddig már a bronz, kis- és nagy ezüstérmet kapta.

— **A hajózás a Balatonon.** A Balatonon való hajózás, legalább részben, megoldást nyert. Megindult a hajóközlekedés, de csak Siófok és Balatonfüred és Révfülöp s Balatonboglár között. A hosszabbjártatú hajók egyelőre nem közlekednek. Siófokról Balatonfüredre csak d. e. 11 óra 30 s este 6 óra 30 perckor és Balatonfüredről Siófokra reggel 8 órakor s délután 3 óra 45 pcor indul a hajó.

— **Allandó mozi.** A Rákóczi-utcai allandó mozgó színházban a mai előadások műsora: »Az ösök kincse«, Nick Fantom legújabb esete (detektív történet 4 felv.); s Sascha-Messer gyár aktuális harctéri felvételei, mint kiegészítő szám. — »A Bangalori rejtély« jön.

— **Kinevezés.** A magyar képviselőház elnöke Horváth József s. kiadót, t. főhadnagyot, képviselőházi identsiszté nevezte ki.

— **Református identsiztetlet.** Kádár Lajos nagykanizsai ref. lelkes június hó 9-én, délelőtt 10 órakor Csáktornyán, az állami tanítóképző-intézet emeleti zenetermében az úri szent vacsora kiosztásával egybekötött identsiztetletet tart, amelyre a református egyháztagok és a szives érdeklődők ez uton is tisztelettel meghívottak.

— **Halálkozás.** Stóger József, csáktornyai magánzó, hosszú és kinos betegség után f. hó 29-én, 66 éves korában elhunyt. 31-én temették el nagy részvét mellett. Nyugodjék békében!

— **Vegyesvallásuak egyházi megeskésése.** A római katolikus egyház eddig tudvalevőleg a vegyes vallásuak esketését csakis reverzális esetében fogantatosította, vagyis csak annak írásbeli kijelentése után, hogy a házasságból születendő gyermekek mind katolikusok lesznek. Ez a visszás gyakorlat sok kellemetlenséggel járt. A kath. hívők nagy öröme azonban XV. Benedek pápa szaktított ezzel, a nem a mai világba való felfogással s a pünkösdkor életbeléptetett új kánonjogi törvénykönyvében elrendelte, hogy katolikus pap előtt vegyesházasságok is köthetők legyenek. Tehát, ha eszentul katolikus és nem katolikus felek házasságra lépnek, nemcsak a polgári házasságkötéssel lesznek kénytelenek beérni, de a római katolikus templomban is megesküdhetnek.

— **Új menetrend.** A Déli vasút Budapest pragerhoi vonalán május 1-én új menetrend lépett életbe. Csáktornyára érkezik Budapest felől: gyorsvonat éjjel 12 óra 18, személyvonat reggel 6 óra 9, d. u. 4 óra 6 pcor. Csáktornyáról indul Budapest felé: gyorsvonat reggel 5 óra 44, személyvonat délben

12 óra 36, este 10 óra 48 perckor. — Az ukki vonatok menetrendjében is változás történt május 23-ika óta. A délelőtti személyvonat ugyanis d. e. 8 óra helyett d. e. 11 óra 3 perckor érkezik Csáktornyára.

— **A cipő és csizma maximálása.** Emeltettük, hogy a cipő árát maximáltuk. Alább részletesen közöljük, hogy 50 ezernél kisebb lakosságú vidéki városokban s így nálunk is a cipőnek mi az ára s hogy a különféle cipőjavításokért a cipészek mennyit kérhetnek? Eszerint varrott férfi magasszárú bőr cipő mérték után rendelve 140, félcipő 130; női cipő 135, illetőleg 125; szeges férfi vagy női magasszárú cipő 120, félcipő 110 K-ba kerül. A teljesen bőrből készített szegestálpú raktári férfi magasszárú cipőnek 95, nőinek 92, félcipőnek 90, 88 K. az ára. Keményszárú férficsizma zsiros tehen vagy borjúbőrből 150, hasítékéből 140, puhaszárú 140, 120; női csizma pedig tehenbőrből 100 K-ba kerülnek. — A hozzávaló összes anyagok árának betudásával a cipész szeges férfi vagy női cipő fejeléseért talpalással együtt 38, varrottért 46; fiu- vagy leánycipőért (30-35 számig) 30, illetőleg 38, gyermekcipőért (30 számon alul) 25; fércipő talpalásáért 10, 14; nőiért 9, 10; fiu v. lány cipőért 8; fércipő sarokjavításáért 4, nőiért 3-80, fiu, lánycipőért 3, gyermekcipőért 2-50—3-50; férfi vagy női cipő orrborításáért 10, fiu v. lánycipőért 8. gyermekcipőért 6-50 K-t kérhet.

— **Tanulmányi ösztöndíj a hadiárva- és hadirokkantak gyermekeinek.** Ezer és ezer azon tanulók száma, akiknek atyja a harctéren elesett vagy keresetképtelen lett. — Ezek a tanulók elestek attól, hogy tanulmányaikat úgy folytathassák és végezhessék be, mint ahogy azt a békeben megtették volna — Ez árva szomor helyzetén kíván segíteni az az ösztöndíjpályázat, amelyet az Országos Hadigondozó Hivatal a hivatalos lap tegnapi számában tett közzé. Az ösztöndíjban a Magyarországon fennálló minden közép és felső iskolai fiu- és leányiskola tanulója részesülhet, magyar állampolgár, aki 24-ik életévét még nem töltötte be és tanulmányaiban megfelelő szorgalmat és előmenetelt tanult. Az ösztöndíj nagysága különböző: A középiskolák négy első osztályában a tanuló lakóhelyén 400 korona, más helyen 600 korona évenként. A középiskolák felső osztályaiba a tanuló lakóhelyén 500 korona, más helyen 700 korona évenként. Végül a felső iskolába a lakóhelyen 600 kor. más helyen pedig 800 korona. A pályázatokat július hó 1-ig azon város polgármesteréhez (vármegyében a z árvaszékhöz) kell benyújtani, amelyben a tanuló allandóan tartózik. Az ösztöndíjért minden hadiárva és hadirokkant gyermeke pályázhat.

Köszönetnyilvánítás.

A háborus viszonyokból kifolyólag, melyek sok tekintetben, kivált a munkás hiány miatt majdnem leküzdhetetlen nehézséget okoznak; de főleg megrendült egészségi állapotomra való tekintetből elhatároztam, hogy mérsároszületemet június elsejével legalább egy időre beszüntetem. Amikor ezt a m. t. közönség tudomására hozom, egyuttal kötelességszerűleg hálás köszönetemet fejezem ki a m. t. közönségnek szives támogatásáért, engem melyben évtizedeken át fennállott üzletem kapcsán részesíteni kegyeskedet.

Antonovics József.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povašljivi list za pak
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Pretpisna ošma je:
Na čelo leto . . . . K 20.—
Na pol leta . . . . 10.—
Na četvert leta . . . 5.—
Pojedini broji koštaju 40 fill.
Obznane se pošeg pogadaju i ču računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR.

Saradnik:
SRÁY FERENCZ.

Pohod kralja i kraljice vu Bulgariji i Turskoj.

Naše savezničtvo s Bulgarijom i Turskom na sigurnim fundamentu stoji. - Nova navala nemških zrakoplovov na London. 37 mrtvih i 170 oranjenih je bilo. Navale francuzov i englezov na nemce, vu kojih su francuzi i englezi biti bili. - Taljani su vu više mēstih navalili na naše šerege, ali svigdi su zgubili. - Vu Ukraniji još nije red nastal. - Sudbena iztraga proti ruskomu caru. - Velika nevolja vu Petrogradu. - Pri nas bude se žito pri mlatnji rekviriralo. - Stroga naredba proti šoštarom i čišmarom.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Njegovo Veličanstvo Károly, naš kralj je s svojom tovarošicom kraljicom Zitom 17 ga majúša pohodil vu glavnim varašu Bulgarije, Sofiji, Ferdinanda, bulgarskoga cara. Ov pohod je zato znameniti, ar je to novi javni dokaz onomu savezu i bratinstvu, vu kojem smo mi s Bulgarijom.

Naš kralj i kraljica bili su lépo dočekani vu Bulgariji. Pred varašom je Radev varaški poglavar s govorom počastil našega vladara, a pred kraljevskom palačom Ferdinand bulgarski car. Na nakinčenom putu od kolodvora do kraljevske palače je vno go jezerah stanovništva i vojničtva čekalo našega kralja i kraljicu. Večer je vu kraljevskoj palači paradna večerja bila, vu kojem je Ferdinand car s napitnicom pozdravil našega kralja i našu kraljicu, na kaj je naš kralj odgovoril. Obedva vladari su od toga govorili, da je savez med austro-magjarskim i med bulgarskim narodom jaki i nerezdružljiv. Naš kralj je vno go bulgarskih vojnikov i orsackih činovnikov s odlikami nadaril.

Njegovo Veličanstvo kralj i kraljica su 10 ga majúša iz Bulgarske vu Konstantinopolj odputovali, da pohodiju turskoga cara. Ov pohod je takaj za to bil, da se osvedoči i još bolje sklopi on savez i ono prijateljstvo, vu kojem su naši narodi s turčinskim narodom i vu kojem je naš orsag s turčinskim orsagom. Ovdí su takaj lépo dočekali našega kraljevskoga para. Vno go jezer ljudstva, je na vulicah čekalo i raduvalo se pohodu, školska deca su cvētie metali na put, kud se je naš kraljevski par vozil. Turski car, tojest sultan je našega kraljevskoga para na kolodvoru pozdravil.

Sultan je na čast našega kralja i naše kraljice veliki obed dal na kojem je s napitnicom pozdravil našega kraljevskoga para a naš kralj sultana.

Majúša 20-ga je naš kraljevski par vu Merinijoj cirkvi uszočni bil pri svetoj meši

i Tedeumu. Za tem su pohodili turske znamenitosti vu glavnim varašu. Kraljevski par se je 21 ga majúša izpričal od turskoga sultana, koj je na kolodvor pratil našega vladara. Kraljevski par je opet prek Sofije putoval dimo iz Konstantinopolja. Bulgarski car i njegova familija su poljeg Sofije ležecem svojem kaštelju dočekali našega kraljevskoga para, gde su skupa obedovali i za tem prek Belgrada prama domu odputovali.

Vu Belgradu su naši vojnički regimenti vu paradi dočekali kraljevskoga para. Vu Szabadki je kralj izlazil iz svoje željezničke kočije i spominal se s varaškim poglavarom. Za tem med ēljen vikom pučanstva je kraljevski par prek Budapešte vu Beč odputoval i srečno dimo došel.

Ov pohod našega kralja i kraljice je prvi bil vu Bulgariji i Turčinskoj. Lépi, prijateljski i ljubezni doček bulgarskih i turčinskih vladarov i narodov, s kojim su počastili našega kraljevskoga para vu njihovom putovanju, je veliki i svetli dokaz za naše neprijatelje, da je naše savezničtvo nerazdružljivo i na jakim fundamentu stoječe.

Na bojnem polju nikaj jako znamenitoga se nije vu prošlim tijeđnu pripetilo, budemo vu sledećemi opisali za naše poštovane čitatelje:

Majúša 20-ga su nemci s svojimi luftbaloni navalili na London. Vumrlo je od doli izhićenih bombah 37, oranjenih je bilo 170 englezkih personah. Izvun toga vno go hižah se je vužgalo i porušilo.

Majúša 21-ga su englezi s nekojimi kompanijami počeli navaliti na nemške šerege, da jih iz dekungov iztiraju. Francuzi su vu Flandriji takaj se vu navalu pustili, ali predi, kak bi do nemških dekungov dospeli, su tak engleze, kak i francuze nemški štuki nazaj odegнали.

Majúša 22-ga su francuzi proti Kemmel zvanom bregu s velikimi šeregi probali svoju sreću. Ali nemci su budni bili i odbili francuzku navalu. Francuzi su velike zgu-

bicke imeli vu mrtvih i oranjenih vojnikov. Nemci su vu tem dnevu i vu dvēh prveših dnevih 59 neprijateljskih replanov postreljali vu zraku i vuništili.

Majúša 24-ga taljani na spomenek onoga dneva, gda su izdajicki tabor proti nam pred tremi leti počeli, su vu više mēstih navalili na naše šerege. Pred nekolikimi dnevi predi su naši vojniki spazili, da se taljani na nekaj pripravljaju. Majúša 24-ga su vu blizini potoka Etscha i pri potoku Brenti navalili na našu vojsku, ali naši štuki, pak naše pueke su tuliko kvara napravili med njihovimi redi, da su s krvavom glavom morali taljani nazaj vu svoje jarke odežati. Taljanom nije to dosta bilo, i tretijput su probali, morti bi kaj dobiti mogli. Naši vojniki nisu počekali, dok taljani do naših dekungov dođu, nego su skočili vun iz svojih jarkov, pak su taljane s bajonetami odegнали na svoja mesta. Oni taljani, koji nisu dobre noge imeli, su bili pripikani ili polovljeni. Tak se je pripetilo i pri planini Asolonenu, gde su navalu počeli taljani, ali ovdí su biti bili. Taljani su četrti ljetu tabora s gubičkom počeli, ako, Bog da, budu četrti leto takaj s gubičkom dovršili.

Majúša 25-ga su neštere nemške kompanije navalile na englezke regimente, med kojimi su i belgijanci bili. Nemci su više kak 70 belgijancov polovili. Vu noći su takaj bitke bile, vu kojimi su nemci amerikance, engleze i francuze vlovili i vu suzanjstvu odegнали.

Glasi su došli, da su si nemci opet dvē čudnovite štuke napravili, skojimi budu iz velike dalečine streljali na Pariza.

Vu Ukraniji nije još takov red, kak bi moral biti. Englezi, pak francuzi sploh delaju vu tem orsagu, da nebi tam red nastal. I to zbog toga, da nebi ukraninska vlada mogla nam i nemcom dati ono zrnje i drugi živez, na kaj se je vu kontraktu zavezala.

Njegovo Veličanstvo kralj je s kraljicom

27-ga majusa vu Budapest došel, da budu prisutni vu teatru operi za podporu odnemoglih vojnikov vuredjenoj predavi. S velikom svečanostjom bil je kraljevski par dočekan. Predava je ober 300 jezer kurunah donesla za odnemogle vojnike. Majusa 28-ga iz celoga orsaga su zemeljski gospodari se skup spravili i pred kralja išli, kojega su pozdravili i svoje težkoče i posle su kralju predstavili. Njegovo Veličanstvo je izvolilo lepo prijeti gospodare. Magjarskog i Horvatskog orsaga trgovačke i zanatličke komore (družtva) su takaj pri kralju bile, koj je na pozdrav s jako lepimi reči odgovoril.

Iz Petrograda javiju, da su bolševiki-anci jeden sud skup složili, pred kojega budu cara postavili, da sud izreče nad njim. To je tužba proti caru, da je proti zakonu odпустиł orsačko spravišće, da je orsačke peneze proti zakonu hasnuval i druge zločine delal proti zakonu. Iz Tobolska su vojnike vuredili, koji budu bivsega cara vu Moskvu donesli, gde bude se sudbena iztraga vodila proti caru.

Iz Petrograda javiju takaj, da je tam neizmerno velika nevolja. Ljudstvo nema kruha. Stanovniki samo iz krumpéra napravljenoj melji si moreju nekak-oga kruha zpeči. Ljudstvo vumira od glada. Petrograd varaš je vu mesecu aprilu na mesto 200 vagonov melje samo 8 vagonov dobil.

Vlada medtem nove zakone vuredjuje izbrisali su iz zakona, da ljudi tešamentuma slobodno delaju i da herbaju. Koj ober 10 jezer kurunah imetka ima, ono se od njega odzeme i bude orsačko. Samo do 10 jezer kuruna vrednosti more svaki imeti, više od 10 jezer vrednosti bude se rezdelilo. Iz toga je videti, na kaj je tabor spravil toga orsaga. Poljeg takvoga zakona ne bude nigdo delal i nigdo se ne bude trsil, da si kaj zasluži. Marljivi i delavni ljudi budu morali za potepuhe, za lenjare delati i nje hraniti.

Nasa vlada je odredila, da bude se pšenica, hrz, prosa, hajdina, ječmen, zob vre pri mlatanju prevkzela za sveobče potreboče i to, kuliko se bude odredilo. Svakomu gospodaru ostaviju tulko, kulko za svoje hižne potreboče bude trebal. Vu svakim kotaru bude za ov posel komisiija izabrana. Člani komisiije budu morali prisegu položiti, da budu pravično svoje posle obavili.

Na šostare i čizmare je vlada ostru naredbu izdala. Najmre osobito vu vekših varaših su šostari strahovito gulili stanovništvo, koji su si cipele ili čizme dali delati. Vu Budapesti napriliko pod 300, 400 i 500 korun nije moči bilo cipele si napraviti dati. Vlada je odredila maksimalnu cenu cipelah koja cena je dost velika, ali ipak menjša, kak bi šostari radi bili imeti. Na to su šostari izrekli, da nebudu delali. Niti vlada se nije dala od šostarova za nos voditi, ar je vezda stogou naredbu dala, da on sostar koj neče cipele šivati, ili krpati, bude svoju meštiju, kože i sve, kaj vu svojem verštatu ima, moral drugomu šostaru prek dati. Iz vun toga takov šostar bude prisiljen, da mora drugdi (pri vojničtvu) obaviti posle svoje meštije. Na »ráadás« takvi šostari izgubiju pravo svoje meštije da si moreju na svoju ruku delati i k tomu još budu do šest mesecov trajúci rešt dobili. Vezda bude morti red.

Najnoviši glasi, koje smo 29 ga majusa dobili, veliju, da su nemški šeregi 28-ga majusa veliku navalu počeli proti fran-

cuškoj vojski pri Reimsu. Rano vu zorju su počeli nemški veliki štaki strahovito strelati na neprijatelje, a ob 7. vuri vu jutro su nemci šturmali na francuze. Nemci su za malo vréme vre velike dobičke dostigli. Nemci su prevzeli Kemina zvanog brega, do večera su pak prek Aisne zvanog potoka tirali neprijatelja. Nemški šeregi su na više méstih 12—14 kilometrov gliboko predri francuski front vu 50 kilometrov dužini. Ako bude jos malo poslužila sreća nemcom, do Pariza bude jim put sloboden. Vu tem prvim dnevu navale su nemci blizo 20 jezer francuzov polovili. Nadjati se moremo, da bude nemška vojska opet poštono zbilá neprijatelje. Nemški cesar je sledeće telegrafiral cesarici: Prevzeli smo Kemina. Prestupili smo potokou Aisnu. Zutra dalje idemo. Bog nas je k velikomu dobičku dopomogel. I dalje bude nas podupiral.

Zakaj je siromaški človek siromak.

Pisal. Bukovec. Elek.

Premišljavał sem si vnoq med tem pitanju, koje mi je dal jeden vučeni človek i vezda mu hočem ovdi odgovoriti.

Veliju, da su si prvi ne jednaki na ruki, tak nemreju niti svi ljudi biti jednaki. Kada je Adam jel iz prepovedanog dréva jabuku, za kaštigu je moral ostaviti Paradizuma i Bog mu je rekel, da bude moral trnje seči i zemlju obdelavati, kaj bude mu kruh rasel, a Evi pak je rekel, da bude morala na pomoč biti Adamu i da bude decu rodila. Tak prvi človek po kaštigi je moral obdelavati zemlju, da more živeti. Nš samo Adam je moral trpeti, zbog kaštige nego i njegvi odvetki, i još i den denes i na nas spada ta kaštiga, tak za Adamove grihe moramo još i denes svi trpeti.

Da denes samo siromaški človek trpi i sve težkoče mora podnašati, to je zaano nam. I to znamo, kaj ima vnoq i vnoq takvih Adamovih odvetkov, ki neznaju, kaj je to stradati i trpeti. Zakaj i kak moreju ovi ljudi vu vsem dobro plavati, nato vam ovde nemorem odgovoriti. Budimo zadovoljni s ovimi rečmi: Človek pomazi si i Bog te pomore!

Lépe reči su to, ali žalost, da jeden siromaški poljodolavec more od ranoga jutra do kesne noči delati, pak je ipak nazadnje siromak. Kak bi si onda pomogel? Im više nemore sam svojom familijom, kak od rana do kesna delati, pak je nazadnje siromak. V takvim položaju, kak je vezda naš narod, si nemore pomoči. Negda je jeden siromak puno leži živel, kak denes, kada je moči bilo liter vino za šest krajcari dobiti. Jedna krava je 25—30 forinti koštala. Jedna kila govedine 35 krajcari. Jedna op rava 4—5 forintov. Jeden človek se mogel na den jako dobro najesti za 20 krajcarov. Toga više nigdar nebudu. Negda, či je jeden gospodarček prodal dva tri hektolitre kuru ze, se opravil s familijom i sve druge naplačke naplatil. Denes či si hoče jedne čizme kupiti više koštaju, kak negda jedna lépa krava. Prije či je siromak marše tržil, z vekšinom si je nekaj pri gospodarstvu stel pomoči, rečemo zemlju kupiti, denes či se hoče s familijom samo obuti, več treba marše tržiti. Da si je siromak do vezda né mogel pomoči, od vezda bude si još menje. Badav je vam, či prodate jedno marše za 600—800 forinti, da pak jedne čizme koštaju 150—200 forinti, jedna mužka robača 25—30 forinti

jeden škrljak 20 forinti. Iz toga se samo jeden človek obleče, gde je onda familija? Gda ste jednu kravu prodali za 150 forint, onda se jeden človek najdalje s dvajsetimi forinti mogel obleči. Pak či budete vi jednu kravu za dve jezere forintov prodali, onda budu jedne čizme i sve drugo deset put dražeše. Ima več denes vnoq robe, koju nije moguče s niksimi penezi platiti. Denes je srečnši on človek, koj ima pet ancugov oprave i pet parov solcov i pun ormar veša i puno tiblicu, mašće i puno vreče mele kak on, ki ima v žepu nesnam kuliko penez. S jednom rečjom penezi nemaju onu vrednost, kak su predi imeli i či bude dražoga dale gori išla, onda budu još menjšu vrednost imeli.

Tu vlada vnoq more i mora pomoči. Jer či su znali maksimalnu cenu zitku i živinčetu napraviti, tak budu znali maksimalno cenu napraviti jeden par škornjom? Či jeden poljodolavec proda jeden hektoliter pšenice, ili jednu kravu petput draže, onda zakaj koštaju jeden par škornjov petdesetput više i jedna špulica koncov papérnatih petstoptut dražeši?

Tu bi si jeden siromak zabadał stel pomoči. Zaano je, da toga nesrečnoga položaja je najbolje tabor zrokuval, ali ipak nebi se smelo dopustiti, da se ov položaj tak prevrgne. Istina, da taj položaj posele tabora bude se pobolšal, ali nigdar se ne bude tak pobolšal. kaj bi mogel jeden siromak tak živeti, kak je prije 15—20 lét. Najbolje bude onim, ki su pred taborom bili bogati i ki su se vezda v taboru obogatili.

Jeden siromak, ki dojde dimo posele tabora, nebudu si mogel pomoči vnoq. Nebudu si vnoqi mogel ni pljuga, ni branu i kakvo drugo gospodarsku meštiju kupiti, jer je strahovito draga. Za marše pak niti si nebudu mogel misliti, da si kupi. Vnoqi meštri koji dojdou iz tabora, takaj nebudu mogli početi svoju meštiju, jer si nebudu mogli materijala priskrbeti. Vnoqi lét bude vnoqi moral kakti težak jakšemu delati dok si tuliko priskrbi, kaj bude mogel na svoju ruku delati.

Jedna pomoč bi mogla takvim biti. Na kraljevsku zapoved su morali ostaviti poljodolavci kvake pljugove, kosu i motiku, meštri su morali ostaviti svoju meštiju, da obraniju našu domovinu. Kada dojdou nazaj iz tabora, orsag bi mogel i moral bude takve pomoči. Poljodolavcom i meštrom bi moral dati kaj si opet budu mogli svoje gospodarstvo i meštiju podiči. Ili njim vu naravi bi morali pomoči, ili pak na dugoljšt nazaj splačanje bez kamatne peneze moral dati na posudu. Siguren sem, da onda svaki poljodolavec bi imel kola, pljuga branu i dve kravice. Mester pak bi si mogel materijala prebaviti.

Iz takvog položaja bi imeli hasna poljodolavci, meštri i najbolje orsag. Jer posele tabora više vremena bude velika dražoga, jeden siromak, či mu nebi vlada pomogla sam sebi nebudu mogel pomoči, pak niti drugi nišči se nebudu žuril takvim na pomoč. Kaj bude onda iz toga. Siromak bude prisiljen nekomu za težaka ovi, rečemo ide vu tudjinu. Duplik zgubi ovde orsag. Zgubi najpredi jednog člana domovine, koj bi od svojega gospodarstva porciju plačal i s kim bi bogatesi bil, stém bi mogel više plačati. Drugoč zgubi jednog člana, komu bi bila dužnost familiju povati i odbraniti.

Danas s vekšinom, či se oženiju jeden par ljudi i moraju iti na svoje, prvo njim je, da si kupiju či su moguću jeden stol, dva stolca, jednu postelju i jednu ladicu. To jim je celo gospodarstvo. Muž ide v deru a žena pak susedom ide na delo. To je zakonski život. Jako dugo ljet mora minuti, dok si ovi tuliko moraju presparati, kaj moreju na svoju ruku gospodariti. Nemreju si niti decu pošteno odhraniti — i v takvom zakonskom životu je skorom nesreća či se jedno dète narodi. Mati ga nemre odgojiti pošteno, a otec pak ga nemre dalje odhraniti. Nekak s težkom nevoljom svrši pučku školu, onda se doma stepije s drugimi pajdaši. Dobro vam je znano takve dece ponašanje. Nekoji otec se ipak tuliko brini za svoje dète, kaj ga barem za inuša da. Zvuči mestriju i ide ta, gde mu je bolje. Pučku školu pak kada zvršijo, ili su doma ili pak idu služiti.

Tak zgledi jednog siromaka familija. Kak bi puno bolje zgledali siromaški poljo delavci, ako bi njim država, na pomoć bila kada v zakonski život stupiju. Onda bi puno bolje stali naši poljodelavci. Mladi muži nebi morali svoju mladost i jakost prije nekomu drugomu prodati, onda pod stare ljeti i to na svoju ruku delati. Nemreju takov zakonski život živeti, koj bi je spadal. Zato bi morala država obraniti i podupirati male gospodarčke. Kaj bu i zasigurno i većinila.

Veliki gospodar, či mu na jednoj zemlji zgive silje, na drugoj ipak zraste, da more živeti i porciju plaćiti. Jednomu siromaku či marše dojde doli, nema nikaj, i velikomu gospodaru iz corde samo jedno marše fali. Či bi Bog kaštigal jednako, kak maloga tak velikoga gospodara, mali gospodar bi ovu veliku kaštigu puno bolje čutil, kak veliki gospodar. Ako pak dobro obrodi silje, mali gospodar ima zloga menjšu sreću kak vekši. V nesreći maloga gospodara više dopadne, a v sreći pak menje.

Da su veliki gospodari navěk v bolšem položaju, gledimo sledecu peldu:

Rećemo petdeset malih gospodarov, koji imaju ravno tuliko zemlje, kak jeden veliki gospodar. Rećemo, da vezda si svaki prebavi gospodarsku mestriju. Petdeset malih gospodarov si kupi 50 kol, 50 pljgov i 50 branih. Veliki gospodar kupi 5 kol, 5 pljgov i pet branih. 50 malih gospodarov mora zidati 50 hiž, 50 stal i 50 zdencov. Veliki gospodar zazidje sebi jednu hižu i za družinu jednu, 1 stal i najdalje dva zdence. Već i stém si je čuda penez presparal. V zimni pri malim gospodarom 50 lampulici svētiju, 50 hiž moraju topiju i v 50 mesti žgeju drva za kuhanje. Pri velikim gospodaru najviše v 5 lampulici žgeju posveta, 5 sobi moraju topiti i v 5 mesti kuhaju. 50 malih gospodarov či samo jeden pedenj široko moraju ostaviti, najmenje imaju 10 kvadrat klavtrov takve zemlje illi paraga, kaj nikakvoga hasna nedonese, kak samo periku pova i zemlju ceca.

Veliki gospodar ima zveksinom v jednim komadu zemlju, ima samo jednu meju i nema takve zemlje, koja mu nebi roda posila. Mali gospodari i tu zgubiju. Kada se jaju, ili orjeju, odmah dojdou na kraj zemlje i či s rukom sėjaju, više zrnja rezėjaju, kak s mašinom. Či ideju na polje delati, 50 put se moraju početi i dogotoviti. Nemreju tak hasna zeti mestriji i marhi i niti pak sam sebi. Moremo reći, da jedna mekota

zemlja menjšega gospodara puno više košta, kak jednoga vekšega gospodara.

Jeden mali gospodar od svojih 5—6 mekot si nemre nikaj prisparati. Navěk se rivlje od dneva do dneva i či mu ljetina zgive, ide vu kasu, pak si posudi kaj more naplaćke naplatiti. To je rano takva pomoć, kak da bi si podrapanoga rekla naopak na se oblekel. Rećemo: drugo ljetu mu obrodi polje, najpredi mora ljetinu za porciju i onda za dragi interes prodati. Njemu opet nestane nikaj kaj bi mogel vkraj deti.

Jeden čas se mući, kak kača v škrlicu i nazadnje mu dojde celo siromaštvo na bubenj. Žalostno je to čuti da pri nas svako ljetu blizo 70 jezer gospodar dojde doli.

Pitam vas gdo je zato odgovoren? Mi sami!

Človek dragi? Nemaš drugoga stvora na svētu, koj bi se za te pobrinil, kak tvoja zrela pamet i dvě žuljnate ruke. Opet dojdemo na one reči: Človek pomazi se, onda ti i Bog pomore. Tojest delaj marljivo, šparaj, vuči se, da budeš bolje gospodariti znal, onda bu ti i gospodin Bog pomogel, pak buš više haska imel iz tvoje malo gospodarstvo, kak si do vezda imel.

Po trojaki.

Minuli su sveti trojački svetki i uzburjeni narod još niti vezda se je nê pomiril. Sve ovi po sveto kak vu jednim kotlu i vu veliki buni je celo človečanstvo, XV. Benedek papa sve je već probal, da pomiri svéta, ali još nećeju 'poslušouti Kristuševoga namestnika reći. Svrho toga neće se već po diplomatuškim putu vu ove posle mešati, neg odredil je, da po celim sveto gde kršćeniki živiju, svete meše se služiju i bog se moli za mir. Tak hoće rim papa na pravi put dopelati milljane i milljune, da nebudo mrzili jedni na druge.

Ako bi svaki orsag tak plemenite duše kralja imel, kak mi magjari, onda bi već zutra mogli zvone zlevati iz štukov i dimo bi pustili iz bojnih jarkov naše žalostne, ali vitežke vojnike. Žalibože, nêje tak.

Amerike predsednik je poganskih ustah. Njegov cilj je to, da sva kraljestva zatare i vu Europi vtemelji revoluciju. Tak misli lukav Wilson, ako vu Europi bez konca bude trajal boj, onda vu Europi siromaštvo nastane, sve se vuništi, svi orsagi, koji vu boju stojiju vusvem se vuništiju, veliki glad nastane i onda amerikanci budo gospoda celoga svéta. Zato hujstri proti nam i podpira engleze, francuze, belgiance i druge bezdušne neprijatelje.

Francuzka već se hoće zrušiti pod velikim terhom, ali neće se još pomiriti poleg poganske politike.

Barem svi vidiju, da smo mi jaksii, mi smo zadobili boja, pak itak zato od Nemške hoćeju posvojiti jeden tak veliki falat zemlje, kak je naš Erdelj. Ako bi preotladali bili Nemsko, onda bi još mogli to zahtjevati, ali za vezda niti jeden nemeć se nê nore gobe jel, da to dopusti, kad njihovi seregi stojiju vu neprijateljskim orsagu Clemenceau i Poincaré vodiju za nas francuzkoga naroda. Oni su obećali, da poždereju sve nemce i nemškoga cesara i zatem našega orsaga na falacke rezčehaju. Bez toga neufaju se spominati od mira, jerbo bi na galge došli. Svrho toga hujstriju naroda, ne briniju se zako

nom, im njihova krv ne teče, neg siromaš koga naroda.

Talijanska za kratko vrême još bole bude bita, kak je pred ovim bila. Narod tam već zahteva, naj se obćiniti mir napravi, ali i tam takvi peklenski političari vodiju orsaga, koji više lajaju, kak govoriuju. Ovi su još niti jedno grudo zemlje nê odnas zadobili, pak itak tak lajaju, da predi nebude boju konec, doklam naše lépo morje ne zadobiju. Kak mi vidimo, na to još, jako dugo budo morali čekati i li pak je narod predi pretira.

Vu Engleziji već se buni narod. Siromaški iri vnogo terpiju pod englezkim jarmom. Nikak nećeju za peneze svoju plemenitu krv preljevati za engleze, neg svoju slobošćinu hoćeju zadobiti. Vnogo ablegatov i biskupov, takodjer i na hiljada drugih kršćenikov je došlo vu rest, vu kmičnu tamnicu, jerbo nećeju proti nam vojovati. Englezki velikaši, banki i fabrike tiraju boju jerbo to je njim jako dober gšest. Oni podpiraju spenezi menjše orsage, razmi se, da nê zabadau. Francuzi bi već se steli pomiriti, ali englezi je držiju na paatleku i poleg toga još dugo bude trajalo, doklam čisto kpmeti dojdeju.

Doklam tak stoji svēt proti nam, onda ako samo nećemo se vuništiti, dale morámo se braniti snašemi vernami saveznicii.

Károly kralj na red je pohodil nemškoga cesara, bulgarskoga cara i turskoga sultana, da se dospomenēju, kaj budo nadale čineći.

Da su se tak vladari žišli, to samo na veselje nam mora biti, jerbo bliže dojdemo kmiru. Mismo navěk pripravljeni mir sklopiti s neprijatelji, ali ako oni nećeju to, onda presiljeni smo s Božjom pomoćjom dale vojovati i potući sve neprijateljske serege.

Do vezda smo mi jaksii tak na suhom, kak i na morju. Na suhom nigdi su nê neprijatelji vu naši zemlji, na morju pak, kak jeden neniški kapitan podvodnih ladjah povêda, cele dane nêje vidil jedno englezko ladju, koju bi potopiti mogli. Tak su zginule englezke ladje iz morja, kak da bi nemci već sve bili potopili!

Doklam tak stvar stoji, nêmamo se nikaj bojati.

Bog nas i nadalje bude pomagali!

KAJ JE NOVOGA?

Zeleni vrt.

Oj zeleni vrtiće, podaj mi ti hlada,
Gde bu me čekala moja mila draga.

Moja mila draga pušilić povijala,
I svojeg dragoga k sebi dozivala.

Kušnul bi ti lica draga grličica,
Al da je med nama globoka vodica.

Globoka vodica i široko polje,
Da ne morem videt bělo lice tvoje.

Bělo lice tvoje i tve črne oči,
Za koje sam senjal vudne i po noći.

Tvoje črne oči mene nazad neću,
Tvoja slatka usta mene v srcu pečú.

Niti ti za menom, niti ja za tobom.
Nego dragi golub s jednom rečjom s Bogom!

Farkashegy.

Pánics Jakob.

— Triput je dobil zlato medaliju.
Iz Szabadke pišeju: Ribicki Ferenc, kakt

prosti vojnik je rukoval taki od početka boja. V vitežtvoru kadetsko šaržu je zaslužil svun toga pak je nagradjen bil s malom i velikom srebernom medalijom i triput je dobil zlato medalio. Ribicki vu mirnim vremenu je sekutor bil.

Prvič pri Ivangorodu skazal, gde je svojega zapovednika sam oslobodil vun iz ruskih rukah. Za to je dobil prvo zlato medaliju i unteroficir je postal. Drugoč pak je takve važne prijave donesal, da su poleg ovih prijavah mogli naši bitku zadobiti. Opet je i za to dobil zlato medaliju. Tretju zlato medaliju poleg Görza vu jedni bitki je zaslužil gde je opet tak se sponasal svojom vitežtvom, da su naši mogli preobladati talijane. Ova tretja zlatna medalija je već po njegovj smrti došla, jerbo jeden ručni granat je zaklal Ribicki Ferenc glasovitoga viteža.

— **Ciganski razbojniki vu Zala i veszprém varmegiji.** Vu veszprémvarmegijski Kádárta občini strahovitno razbojničstvo se je pripetilo. Za vezda još né poznati činaci s baltami i puškami zaklali su Kiss Vajda Lajoš gazdu, njegovoga 19 lét staroga sina, ženu i starešo pucu pak su teško oranili. Strahovitno mercvaranje više susedov je vidlo, takodjer i né dalko atoječega melina težaki su čuli kriča i larumu, ali nišci je né ufal na pomoć iti. Žena i puca samo tuliko znaju, da sajhami na mazani cigani su bili, iz međ kojih jeden je čerleno husarsko kapu imel na glavi. Magjarski su se spominali, kuliko ga njih bito to neznaju povedati. Po ovi kervavi noći drugi dan su prejavili žandarom dva soldati da vu blizu Kenese občini cigani porobili su je; takodjer i Vendel Mihajl krčmar se je ziseš s cigani, njega su takodjer porobili i na pol zatukli, kola su mu zeli i na koji su dale pobešli. Vu ursai šumi su nazadnje se počivali, ali ovdj su je žandari našli dva su doli strelili, više su pležerali, drugi pak su vušli. Sad 31-ga honvédszkoga bataljuna jedna kompanija proganje cigane, ali teško je, da su do Drave došli i prék su vušli vu Horvatsku. To znaju, da banda još sedem članov ima, jeden je vu žensko opravu oblečeni. Bližu Keszthelya takodjer su strelili žandari na cigane i dva su opet teško pležerali.

— **Zakaj nemamo dohana.** Iz Nagybecskereka pišeju: Žandarom je Weiterschan Istvana žena prejavila, da nešci je 70 kil šunke vkral iz vrta, kam je ona to pred rekviraciom zakopala. Žandari su čelo okolicu previziterali i čudnovite stvari su našli. Vu štali Heinrich Janoša pre mehka se jim je vidla zemla. Počeli su kopati i osem vrč dohana je došlo na svetlost. Árva Matyašu štali takodjer su šest velikih vrč dohana našli, tam su i one mašine našli skojimi su dohana rezali. Tak se je pozvedilo, da dohana na tamošnji čeli okolici jako švercaju. Pri Weiterschan Istvana žena koja je tužbu podigla, takodjer su nezmerno dohana našli i one knjige iz kojih su mogli preračunati kuliko dohana i kam su ga lifrali.

Švercali su pak ga vu Temešvar, Szeged, Budimpešt i Beč Dohana su kilo po 60 korun ženske nakupile i za 120 korun su ga prodale. Sve skupa 40 metercentov dohana su našli žandari. Heinrich Janoša žena sama je prek 12 metercentov dohana prelifrala. Pred taborom je još sirota bila,

vezda pak né sdavnja za 17 jezer korun je hižu kupila.

Žandari su dohana zeli, proti švercarom pak su na financdirekciji tužbu podigli. Tak delaju po celim orsagu, zato nemamo mi dohana.

— **Milost na smrt odsudjenomu jerbo je svetek.** Né sdavnja su sudili Weisz Samu 23 lét staroga husara. Soldački sud poleg soldačkih zakonov za krivca je izrekul Weisz Samu husara i pokedob je skočil od regimenta na smrt sa ga odsudili.

Zatuženi husar već je bil jedenput kaštiguvani poleg toga, da je bez dopušćenja odisel. Vezda né zdavnja pak je iz urlauba né stel nazat iti. Žandari su ga morali k regimento tirati. Bogath budapeštinski general néje smrtnoga suda potvrdil, jerbo on dan kad bi ga bili morali skončati, kršćanski i židovski svetek je bil. Sud je Weisz Samu husara na devet lét teškoga resta odsudil. Odmah su ga vu železje deli i vu kmični rest zaprli.

— **Zgorela je cirkva.** V Beregszaszu (Beregvarmegija) je tamošnja reformatuška cirkva vetomane zgorela. Ogenj se je vu mirnom vremenu né dalje razširil. Kak je ogenj nastal, to se nezna.

— **Razbojnik bošnjak vojnik.** V Budapešti na cesti je išel doma Sztojan Aržén zvan šofför. (Za šofföra zoveju onoga koj automobila vodi.) Iduć ga je postavil jeden vojnik od 3 ga bošnjackoga regimenta i prosil je od šofföra cigarellina. Sztojan je odgovoril, da nema cigarellina. Na to je Zaim Savić—to mu je ime bilo — svoj bajonet vanpuknul i Sztojana vu rukah vpičil. Šofför je za redara kričal, vlovili su bošnjaka i na nadkapitanstvo ga odegnali Sztojana vu spitalu vratiju.

— **Neereča na Dunaju.** Majuša 12 ga v jutro se je jedno vekšo družtvo putovalo v Nagymaros. Putnici su se po obedom v Nagymarosu v četiri čune seli i hoteli su prék Dunajov v Dömös se voziti ali medtem toga se je jeden čun prekopicnul, Kemény Béla, trgovac, i tri drugi činovnici su vu vodu opali. Veliko javkanje i na krič se je njim Jožef nadherceg zvana ladja na pomoć žurila; odmah su dolipustili iz ladjah jednoga čuna i Csorba László kontrolor s matrozi je njim na pomoć išel Csorba je tri putnike iz vode srečno sprsil. Ali Kemény Béla trgovca su već né mogli pomoći on se je vu vodu vtopil.

— **Praznovera.** Vu denešnjim svétu svi se borimo proti praznoveri ali zato se itak i denes takvi najdeju, koji svakojačke bedastoče verjeju. Najmre pak vu Polskim ga puno praznoveroč.

Vu Polskim iz međ praznoveroč najznameniteše je to, kak se moći kuge rešit. To pak polski židovi tak delaju: Ako kuga dojde na narod, onda židovi oženiju skup jedno najsiromaškešu pucu s ravno takvim dečkom.

Pohižtvo, opravo, rublje i t. d. to sve židovi međ sobom nabereju i dajo mlado mu paru. Samo jedno moraju sveršiti, na cintoru se moraju sdati pred takvim grobom vu kojem takvi mrtev leži, koj je od kuge poginul. Židovi to verjeju, da od toga smrtni angel odleti i više je nebude bantuvati. To još i denes verjeju pak né samo po selah, neg i vu Varšavi. Né jako sdavnja je kuga bila vu Varšovi i vnogo su pomrli. Razmi se, da poglavarstvo sve je napravilo, da kuga prestane, na zadnje s

mislili su se na zdavanje na cintoru. Né su dugo nikaj premišlivali neg taki su k tomu se počeli prepriavlati. Siromaškoga židova i židovsko pucu su fitno našli. Stroške su takodjer fitno međ sobom nabrali. Kad je već to sve skupa bilo, varašvaki poglavari odredili su, da zdavanje 1918. leta februara 8 ga mora biti na cintoru.

Satora su međ grobi postavili, okolo šatora deset jezer židova je stalo. Pobožno su molili i nazadnje deset jezer židova je vikalo »vnogo sreće vam želimo.«

Na večer je gostovanje bilo. Ova svečanost vu jedni najfineši sali je bila. Koji su nazočni bili na gostovanju svaki je nekaj dal mladomu paru, takodjer i oni, koji su na zdavanju bili na cintoru. Navadno je tuliko penez skup dojt, da mladi par za čelo življenje je obskrbjeni. Razmi se, ako kuga pohodi polskoga naroda, da svaki židovski dečko i puca siromak bi rad bil, da njega zabereju za to, da kugu pretira. Takve i svakojačke druge bedastoče još i denes živiju međ narodom.

— **Potres v Caljanskoj.** Iz Chrasso varaša javiju, da vu Parma Modena i Reggio di Emilia mesta je vetomane potres bil, koj je velikoga straha zrokuval. I vu Calabriji je potres bil, koj je velikoga straha zrokuval Bagnoraški soldački barakk se je vužgal i vea je zgorel. I dve fabrike su takodjer zgorele.

Zahvala.

Sbog tabora, koj je čez četiri leta čuda neprilike zrokuval, osobito pak sbog manjkanju slagah i sbog mojega betega sem se odlučil, da svoju mesnicu od prvoga juniuša, bar za jedno vreme, zaprem. Kad to na moju najvešću žalost mojim štovanim kupcom na znanje dajem, zatim njim se i lépo zahvalim za potupiranje, koje sem čez mnogo leta od njih u mesnici uživai. Bog njih se skup blagoslovi!

Antonovics József.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk
a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert
felülmul minden külföldi gyártmányt.

Miševi, štakori, stjenice i žohari.

Proizvod i razaišljanje iskušanih sredstava za koje danomice zahvalnice stižu za štakore i miševa K 5—, za žohare ruse i švabe po K 450, tinktura za stjenice po K 2—, za moljce po 2—, prašak za buhe po K 150 K 3— k tome razprašak K 150, prašak za uši u odijelu i rubiju K 2—, tinktura za uši na glavi K 120, mast za uši na blagu K 150, tinktura za buhe kod pasa 120, tinktura za gamad kod voća i povrća K 8—, prašak za perad proti uši i jekuti K 2—.
Razašilje pouzedećem: M. JÜNKER, zavod za tamanjenje gamadi, Zagreb 22., Petrinjska-ulica broj 3, III. kat.

64°C.

LÍPIK világhírű
biztonságos
gyógyít:

csúzt, kősvényit
(Szlavonia.)

anyagcsere-
bántalmakat,
gyermekbetegségeket,
belső bajokat

**FURDÓ-,
ISZAP-,
IVÓ-,
VIZ-,
NAP- és
VILLANYKÚRÁVAL.**

Fürdővel egyesített gyógypanzió. Vendéglő, ká-
vázár, cukrászda saját üzemben. Kétféle ellátás!
Fürdők, lakások egy épületben. — Színházi zenekar.
Prospektus küld a fürdőigazgatóság.

Radioaktív, alkalikus, sós, jódozó hőforrások.
Vízgyógyintézet.

Sapunov nadomjestak

za pranje rublja, izvrsno se pjeni i nadmašuje sve do
sada u prometu nalazeće tvornice. 1 omot sa 5 kg.
K 12.—, 1 omot sa 10 kg. K 23.—. Prodavaoci dobi-
vaju popust kod naružbe cijele škrinje, koja sadržaje
250 komada. Mineralni bijeli sapun za pranje
ruke i finijeg rublja 1 omot 32 komada K 14.—.
Toiletni sapun nadomjestak u raznim bojama
sa mirisom 1 omot 32 komada K 18.—. Toiletni
sapun sa finim mirisom ružičaste boje 1
omot 24 velika komada K 18.—. Razasijanje pouzdem.
Kod veće naružbe treba polovicu iznosa unapred pri-
poslati. Najmanja naružba od svake vrsti jedan omot.
M. JUNKER, zavod za eksport, Zagreb, 42.,
Petrijnska 3. III. k.

Téglagyárosok!

Halde szenet

ajánl vaggontételekben azonnali szállításra

BERGSTEIN PÁL

kőszén-, faszén-, mész- és építkezési anyag-
nagykereskedő

Telefon 355. Szombathely. Telefon 355.

WILH. F. TIEFENBACH

Skladište na veliko austr. i njemačkih
tvornica kemičko-tehničkih proizvodnja

Osijek I. (Szlavonija.)

Preporuča:

Strojna ulja, Towot masti,

Zylinder ulje, firnisa,

terpentinersatza,

kolomaza, vaselina,

lakova, boja,

lastila za cijele,

voška za postolare, boje

sve vrsti za bojadisanje

sukna i dr. u tu struku

spadajuće vrsti robe.

Cijenik šaljem na zahtjev!

7-10

A nagykanizsai kir. törvényszék.

P. II. 1565/917/2. szám.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Vugrinecz Istváné Dertics Katalin zalaujvári lakos részéről az 1911. I. t.-c. 733. §-ának alapján elő-
terjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Vugrinecz István zalaujvári lakos
holtaknyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére
ügygondnokul Freyler Adolf nagykanizsai lakost rendelte ki.

Felhívja a kir. törvényszék az eltűntet és mindazokat, akiknek az eltűnt
életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az életben-
létéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, melyekből az eltűnt-
nek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen
hirdetménynek a »Budapesti Közlöny«-ben történt harmadszori beiktatását követő
naptól számított egy év letelte után bíróság holtaknak fogja nyilvánítani.

Nagykanizsa, 1918 február 13.

Székács Pál s. k.
törv. bír.

A kiadvány hitelű:

Bedenek Ferenc s. k.
segédhiv. tisztv.

Kézidarálókat,

*szeccskavágókat, járgányokat,
kukoricamorzsolókat, ekéket,
vetőgépeket, cséplőgépeket,
kaszákat, aratógépeket* és min-
denfajta *mezőgazdasági eszkö-
zőket* szállít a legerősebb és legolcsóbb
kivitelben

Lukács Lajos és Társa

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20.

(Gyár-utca sarok.)

Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-
technikai üzlete.

Telefon interurbán 51-33.

Ručne žrvnale,

*pljuge, sečkare, mašine za
repo rezati, vitle, mašine za
kurzu ružditi, mašine za se-
ljati, mašine za mlatiti, kose,
mašine za kositi* i svakojačko
gospodarsko oružje vu najtaleši
cēni trži

Lukács Lajos és Társa

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20.

(Gyár-utca sarok.)

gospodarskoga oružja štacun.

Telefon interurban 51-33.

Legujabban megjelent könyvek

rednkivül érdekes olvasmányok

továbbá

zenemű ujdonságok

állandóan kaphatók:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyv- és papirkereskedésében

Csáktornyan.